

Till
Socialnämnden
Kommunstyrelsen

För info
Kommunfullmäktige

Missiv avseende Granskning avseende kommunens arbete med orosanmälningar med avgränsningen särskilda insatser för barn och unga och för hållbarhet i enlighet med Agenda 2030-målen 3.5, 10.2, 16.2 och 16.A

Professional Management AB har under perioden november 2022 – februari 2023 genomfört granskningar av Huddinge kommuns arbete med social hållbarhet, med avgränsningen stöd till barn och unga som har behov av särskilda insatser.

Enligt min bedömning fanns och finns risk att ett betydande antal unga i kommunen med behov av särskilda insatser för att nå bättre skolresultat, för att uppnå bättre psykisk hälsa liksom för undvikande av drogberoende och kriminell livsstil inte får tillräckligt, ändamålsenligt samt kostnadseffektivt stöd och omsorg enligt kommunens mål och vision, statliga riktlinjer och Agenda 2030.

Med anledning av detta uppdrog jag till sakkunniga biträdet Professional Management att genomföra två fördjupade granskningar kopplade till social hållbarhet. Rapport avseende granskning av hanteringen av orosanmälningar bifogas detta missivbrev.

Rapportens bedömningar och slutsatser

Av rapporten framgår att kommunen har erfaren och kompetent personal, ändamålsenliga rutiner och processer samt arbetar enligt lagstiftningen. Inga kvalitetsbrister i hanteringen av orosanmälningarna eller i dokumentationen har identifierats med undantag för att tidskraven i lagstiftningen inte uppfylls för 33 procent av ärenden på barnenheten och 23 procent av ärenden på ungdomsenheten. Totalt innebär det att mer än 900 barn och unga under 2021 drabbades av alltför långa handläggningstider. Med all önskvärd tydlighet visar detta att min riskbedömning som beskrivs i andra stycket ovan var riktig och att goda skäl fanns för att genomföra granskningar inom området.

Vikten av snabba insatser för en positiv utveckling är väl dokumenterad i forskningen och kommunfullmäktige betonar med stor tydlighet vikten av tidiga insatser. Följaktligen innebär detta en allvarlig brist i Socialnämndens genomförande av KF:s beslutade mål vilket har menlig påverkan på de unga som ärendena avser. På såväl kort som lång sikt kan denna brist leda till betydande kostnader och problem för samhället och anhöriga.

Den tidsfrist som anges i 11 kap. 2 § SoL är en maximitid inom vilken en utredning ska slutföras. Bestämmelsen har kommit till bl.a. för att undvika att påbörjade utredningar står öppna under lång tid utan att bli ordentligt avslutade (prop. 1996/97:124 s. 109 - 110).

Socialnämndens resultatramverk innefattar inga specifika mål och indikatorer för hanteringen av orosanmälningar. Det finns inga tidsatta mål för när lagstiftningens krav ska vara uppfyllda. Professional Management bedömer att det är angeläget att andelen aktualiseringar som hanterats inom föreskriven tid samt andelen utredningar som är avslutade inom fyra månader ingår som resultatindikator i socialnämndens resultatramverk. Det är också angeläget att kraven enligt lagstiftningen uppfylls så snart som möjligt och att det sätts ännu mer ambitiösa mål för de kommande åren om Kommunfullmäktiges mål om tidiga insatser ska innebära en reell politisk ambitionsökning. Det är därför viktigt med en gedigen resultatanalys som underlag för sättande av SMARTA mål i kommande verksamhetsplaner.

Jag delar till fullo rapportens slutsatser och rekommendationer.

Rekommendationer till Socialnämnden och KS

- Andelen aktualiseringar som hanterats inom föreskriven tid bör ingå som resultatindikator i socialnämndens resultatramverk och kommunens styrmodell.
- Andelen utredningar som är avslutade inom fyra månader bör ingå som resultatindikator i socialnämndens resultatramverk och kommunens styrmodell.
- Tillse att kraven enligt lagstiftningen uppfylls så snart som möjligt och att det sätts ännu mer ambitiösa mål för de kommande åren i enlighet med KF:s mål avseende tidiga insatser.
- Säkerställ gedigna resultatanalyser som underlag för sättande av SMARTA mål och utarbeta en konkret handlingsplan för hur målen ska uppnås. Resultatanalyser bör även innefatta ekonomisk hushållning med en tydlig inriktning att öka verksamhetens effektivitet.
- Upphandla ramavtal för att ge tillgång till tillräckligt många jourhem, familjehem, behandlingsfamiljer, HVB och stödboenden för att täcka behoven och så att en bristsituation inte förlänger utredningstider, försenar placeringar och/eller innebär att dyra direktupphandlingar måste tillgripas.
- Avsätt tid och resurser för omvärldsbevakning av forskningsresultat och gemensamma lärprocesser med grannkommuner eller andra relevanta jämförelsekommuner (peer review).
- Korrigera informationen på kommunens hemsida om hanteringen av orosanmälningar så att den korrekt återspeglar tillvägagångssättet.

Rapporten överlämnas till socialnämnden och kommunstyrelsen för yttrande senast 2023-05-20 och för information till KF.

2023-02-20

Klas Hamrin

Kommunrevisor 2019-2022